

Πρωτοχρονιάτικη Εγκύκλιος του Μητροπολίτη Πειραιώς: Γιατί έρχεται στον κόσμο αυτόν ο άνθρωπος; Χρειάζεται ο κόσμος τον άνθρωπο;

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Ο σκοπός του ερχομού του ανθρώπου στον κόσμο και η ύπαρξη του σε αυτόν είναι το κυρίαρχο ζήτημα που πραγματεύεται η [Πρωτοχρονιάτικη Ποιμαντορική Εγκύκλιος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ.](#)

«Γιατί έρχεται στον κόσμο αυτόν ο άνθρωπος; Χρειάζεται ο κόσμος τον άνθρωπο; υπάρχει κάποιος σκοπός στον κόσμο και υπάρχει κάποιος σκοπός για τον άνθρωπο;» είναι οι απορίες που τίθενται από τον Σεβασμιώτατο στην αρχική του τοποθέτηση, ενώ καταλήγοντας, μεταξύ άλλων, επισημαίνει:

«Αν όμως ο άνθρωπος δεν προσήλθε στην ζωή για να προσκυνήσει τα ιερά και τα όσια, τότε δεν θα βιώσει με πληρότητα ούτε τον εαυτό του, ούτε τους άλλους, μήτε τον Θεό. Τα θεικά Του ίχνη λάμπουν παντού μέσα στην εύκρατη νύχτα της

ταπεινοσύνης τούόντος που υπάρχει για να δοξολογεί, αρκεί να μπορούμε να τα διακρίνουμε. 'Η ζωή ως προσκύνηση φέρει τον άνθρωπο σε μιάν εκστατική ισορροπία του υπάρχειν σε πλάτος, σε βάθος, σε ύψος. Τον καταλάμπει με την Χάρη, τον ευγενίζει ως επισκέπτη, ως φιλοξενούμενο, και τον συνδέει οργανικά με τους συνανθρώπους του καίμέ τον Δημιουργό του. Αυτή η ιερή συμφιλίωση αποκαλύπτει την μυστική, χαρμόσυνη αρμονία των πάντων. Και υψώνει πλέον την ζωή ως φιλοξενία και ως πολύτιμο δώρο. Την βίωσι αυτών των αληθειών σας εύχομαι κατά την νέα χρονιά που ξεκινάει σήμερα. Καλή Χρονιά, ευτυχισμένη και παραγωγική πνευματικά!»

Αναλυτικά η Πρωτοχρονιάτικη Ποιμαντορική Εγκύκλιος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ:

Ἄδελφοί συλλειτουργοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ Χρόνια Πολλά !

Εἰσερχόμενοι σ' ἕνα καινούργιο χρόνο, ἐναύλως τίθεται τό ἐρώτημα : Γιατίἔρχεται στόν κόσμο αὐτόν ὁ ἄνθρωπος; Χρειάζεται ὁ κόσμος τόν ἄνθρωπο; ὑπάρχει κάποιος σκοπός στόν κόσμο καί ὑπάρχει κάποιος σκοπός γιά τόν ἄνθρωπο; Ἄπορίες πού ἀνακύπτουν ἀπό ἕναν διαστοχασμό μοναχικό τῆς ὑπαρξῆς μας ὅλης, ἀπορίες διατρητικές, ἀνατρεπτικές μιᾶς φαινομενικῆς τάξης καί μιᾶς παράδοξης ἀλληλουχίας πού πληγώνει στά βάθη του τόν ἄνθρωπο, θέτοντας τον ὑπό πολλαπλή διερώτηση, ἀπογυμνώνοντας τήν ἀσίγαστη προβληματικότητα του.

Μέσα σ' ἕνα κόσμο πού ὀφείλεται σέ θεία Ἑτοιμασία ἔρχεται ὁ καθένας μέδάκρυα στά μάτια, γιά νά γνωρίσει, νά θαυμάσει, νά ζήσει τό ἄρμονικό κάλλος τῆς Δημιουργίας ὅλης. Τό κάλλος αὐτό, τό πολύμορφο καί πολύτροπο, ἔχει θεία καταγωγή, εἶναι κατόρθωμα ἱερό. καί τά ἴχνη αὐτῆς τῆς ἱερότητας ἔρχεται νά γνωρίσει ὁ ἄνθρωπος. Γιά τοῦτο ὀφείλει νά ἔρχεται ὡς προσκυνητής. Νά ἔρχεται, νάσυμπεριφέρεται καί ν' ἀπέρχεται ὡς προσκυνητής. νά ἐμβιώνει, νά συμβιώνει καί νάἀποβιώνει ὡς εὐλαβῆς ἐπισκέπτης.

Γιά αἰῶνες ὁ ἄνθρωπος συμπεριφέρθηκε μέσα στόν κόσμο ἔτσι. Ἔκτισε τίς πολιτεῖες του ἀκολουθώντας τίς θεήγορες γραμμές τῶν τοπίων τοῦ κόσμου. Ἔψωσε τάιερά του ἐκεῖ ὅπου ἔνωθε μέσα στόν κόσμο τήν πανέμορφη ἔξαρση τοῦ θείου. Ἔστησε τά γεφύρια του συνομιλώντας εὐλαβικά μέ τά ποτάμια, χαϊδεύοντας στοργικά τήν τριγύρω τους φύση. Καί ὑψωσε τείχη μέσα στήν ταυτόμορφη ἄρμονία τοῦ τοπίου ἐνῶστέριωσε τά λιμάνια του ἐκεῖ ὅπου τό δάχτυλο τοῦ Πλάστη του εἶχε φανερώσει τούς πρόσφορους κόλπους. Δέν εἶναι τυχαῖο πού ὅλα τά παλιά τοῦ ἀνθρώπου ἔργα μοιάζει νά ἔχουν ψυχή, μοιάζει νά λαοῦν καί ἀπό ὀλόβαθά τους νά ψάλουν τήν ἱερότητα τοῦκόσμου καί τά θαυμάσια

τοῦ Θεοῦ. Ὃπου ὁ ἄνθρωπος ἔπαυε νά εἶναι προσκυνητής τοῦκόσμου καί ὑπέκεπτε στήν οἴηση, ὁ κόσμος ὁ ἴδιος ἐρχόταν καί μέ ἄκαμπτες, μυστικές δυνάμεις ἐσάρωνε καί ἐτσάκιζε τά ἔργα ἐτοῦτα τῆς οἴησης.

Ὡσπου, στούς στερνοῦς αὐτούς δύο αἰῶνες τῆς οἰκουμένης ἡ οἴηση πούὑπέβοσκε μέσα στόν ἄνθρωπο κατανίκησε τό ἦθος τοῦ προσκυνητῆ καί τόν ἀναγόρευσε κατακτητή τοῦ κόσμου.

Ὡς κατακτητής, ὁ ἄνθρωπος, ὅπου ζεῖ καί ἀπ' ὅπου περνᾷ, σαρώνει τήν ἱερότητα τοῦ κόσμου κι ἀναγορεύει τόν ἑαυτό του σέ νοῦ τῆς Δημιουργίας ὅλης. Αὐτός πού ἦλθε γιά νά φύγει, συμπεριφέρεται ὡς ἀλαζονικός κληρονόμος πού μένει. Μένει καί κατακτᾷ, καί μετασχηματίζει, καί ἀλλοιώνει, καί ἀσχημίζει, καί γκρεμίζει, καί κατατρώγει, καί τήν ὄψη καί τά σπλάχνα τοῦ κόσμου. Προσπαθεῖ νά ἀπαλείψει τήν ἱερότητα τοῦ κόσμου, νάσβήσει τήν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ, νά θέσει ἀναιδῶς τήν δική του. Εἶναι ἀδίσταχτος, ἀδηφάγος, ἄμοιρος ἀρμονίας καί ὁμορφιάς, πλάσμα πού μένει προσηλωμένο ἔξω ἀπότόν ἑαυτό του, κοινωνικός καί κοινωνικοφανής, ἐπικοινωνιακός καί μύχια ἀκοινωνήτος, ἕνας βάρβαρος πού κρατεῖ στά χέρια δυνάμεις ἀβυσσαλέες καί τρέφεται μέ τό μίσος, τήν ἀντιπάθεια, τήν διεκδίκηση, τήν ἐπιθετικότητα, - ποτέ μέ τήν ἀγάπη πού ξυπνᾷ στήν ψυχή ἡ κοινωνία τῆς ἱερότητας ὅλης τῆς Δημιουργίας, τήν ἀγάπη τοῦπροσκυνητῆ.

Καί νά πού στό κατώφλι ἑνός καινούργιου χρόνου ὁ κατακτητής ἄνθρωπος, σέρνοντας πίσω του τά πιό ἄσχημα, κακόγουστα, ἐκτρωματικά, ἀντιφυσικά, ἀντικοσμικά ἔργα του, ὀδηγεῖται σ' ἕνα συγκλονιστικό ἀδιέξοδο : μπορεῖ νά θανατώσει μέ τίς κατακτητικές του δυνάμεις τόν κόσμον ὅλο ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἀθανατίσει τόν ἑαυτό του. Ὅσα καί ὅπως καί ἄν βιώσει, τελικά θά ἀποβιώσει. καί ἡ μνήμη τῶν κατακτητικῶν του ἀπολαύσεων δέν θά τόν συνοδεύσει. Ὁ κατακτητής θά καμφθεῖἐμπρός στήν ἱερότητα τοῦ θανάτου, ὅσο καί ἄν ἔχει τραφεῖ μέ τήν οἴηση τῶν κατακτήσεών του, ὅσο κι ἄν ἔχει παραμορφώσει τόν κόσμο. Ὁ κόσμος τελικά θά τόν θάψει. Καί θ' ἀπλώσει καί πάλι πάνω ἀπό τά λείψανά του τήν θεσπέσια ἀλουργίδα τῆς ἱερότητας τῆς Δημιουργίας, φυτά, ἄνθη, ζωύφια πού ἀντικρύζουμε νά μισοντύνουν τ' ἀρχαία ἐρείπια, τά μισογκρεμισμένα κάστρα, τά λησμονημένα γεφύρια.

Ἄλλά πῶς ὁ γυμνός καί τετραχηλισμένος ἄνθρωπος - κατακτητής θά ἐνδυθεῖ τήν ἀθανασία ἀφοῦ δέν ἀνοίχθηκε ἀπό τόν κόσμο τοῦτο τῶν κτιστῶν στόν Ἄκτιστο Δημιουργό Του καί δέν ἐβίωσε ὡς λειτουργός τοῦ κόσμου ἀλλά ὡς βιαστής του; Ποιός θά ἀφθαρτίσει τόν ἀπογυμνωμένο ἀπό τόν ἑαυτό του ἄνθρωπο τοῦ καιροῦ μας; Ἄφησε τά ἀλαζονικά του ἴχνη στόν κόσμο, ἀλλά ἡ ζωή δαμάζει τά πάντα, γιατί μέσα στόν κόσμο λειτουργεῖ ἄγρυπνος ὁ χρόνος. Μόνον ὅποιος ἔρχεται καί ζεῖ ὡς προσκυνητής ὑπερβαίνει τόν χρόνο μέσα στήν θεία ἱερότητα πού νιώθει

έντός του βαθιά ως έκταση και ως ευχαριστία, ως ρυθμό βίου και ως συμμετοχή.

Ἐάν ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται στόν κόσμο, καί ἂν συμπεριφέρεται, ζώντας μέσα σ' αὐτόν ως προσκυνητής, ἢ εὐλαβῆς αὐτή προσκύνηση ξεκινᾷ ἀπό τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό, προχωρεῖ πρός τόν ἄλλο, γιά νά ὑψωθεῖ τελικά πρός τόν μέγαν Ἄλλο, τόν Θεό.

Ἡ προσκύνηση τοῦ ἑαυτοῦ του προσφέρεται πρός τό ἴδιο του τό σῶμα, τό φανερόσημεῖο τῆς ὑπαρξῆς του μέσα στόν κόσμο, γιά νά καταλήξει σέ προσκύνηση τῆς καρδιάς του, τῆς συνείδησης καί τῆς ψυχῆς του. Προσκύνηση τοῦ σώματος σημαίνει εὐλάβεια ἐμπρός στό μυστήριον τῆς ιερότητάς του, σ' ἐτούτη τήν ὑπέροχη σύνθεση ὁρατῶν καί ἀοράτων, ὑλικῶν καί ἀϋλων στοιχείων πού σέ μιά δυναμική, ἀσίγαστη ὄσμωση συναποτελοῦν τόν ἑαυτό του.

Οἱ καιροί μας, ζώντας μιά πολύμορφη, θανάσιμη ἐκτροπή, λατρεύουν ἀποκλειστικά τό ὑλικό σῶμα. Πιστεύουν στό σῶμα τυραννικά, ὑπηρετοῦν, χρησιμοποιοῦν, ἐκμεταλλεύονται, ἐμπορεύονται τό σῶμα γιατί δέν πιστεύουν παρά μονάχα σ' αὐτό. Παραθεωροῦν τόν ἀϋλο, τόν ἀόρατο ἑαυτό τοῦ ἀνθρώπου καί γιά τοῦτο δέν κατορθώνουν νά διακρίνουν τήν μυστηριακή του λειτουργία μέσα στό ὑλικό σῶμα : τήν θεϊκή πνοή τῆς ψυχῆς, τήν ιερότητα τῆς συνείδησης. Ἔτσι τό σῶμα ἀπομένει ἔκθετο, ὄργανο, ἐργαλεῖο, ἐμπόρευμα, προμηθευτής καί καταναλωτής γιά νά καταλήξει ὁ ἄνθρωπος νά ζεῖ ως συνεταῖρος τοῦ μηδενός, στό χεῖλος θανάτου σκοτεινοῦ, ἐκμηδενιστικοῦ. Τό σῶμα τότε συνιστᾷ τήν ἀπαρχή τοῦ μηδενός καί πιστεύοντας μόνο σ' αὐτό, πιστεύει στόν θάνατό του.

Αὐτό τό μηδέν ἀντικρύζει ὁ κατακτητής, ὄχι ὁ προσκυνητής ἄνθρωπος καί στόν ἄλλο, στόν πλησίον του. Ἐάντί νά τόν προσεγγίζει μέ εὐλάβεια, τιμή, στοργή καί ἔκσταση ἐμπρός στήν ἀπερίγραπτη ιερότητα τοῦ μυστηρίου του, τόν ἀντιμετωπίζει ζωικά, μέ τό αἶσθημα καί τό ἔνστικτο. Ποτέ μέ τήν διαίσθηση καί τήν ἐν-ὄραση. Ὅχι μέ τήν τρυφερότητα τῆς φιλίας τήν πανευγενῆ, ἀλλά μέ τήν σκαλιότητα τοῦ ἀριθμοῦ, τῆς μάζας, τῆς κατανάλωσης. Γιατί ἡ σημερινή κοινωνία ἐγγράφει καί τό σῶμα τοῦ ἄλλου μέσα στά δεδομένα τῆς παραγωγῆς, τῆς ἡδονοθηρίας καί τῆς κατανάλωσης, μέ τήν ἐμπορευματική ἀντίληψη ἑνός κόσμου οἰστρηλατημένου ἀπό τό νευρωτικό κυνηγητό τοῦ χρήματος καί τῆς ἀπόλαυσης. Καί τότε, ἡ καρδιά ξυλιάζει, ἀδρανεῖ. Ἡ ψυχὴ ὑποφέρει ἀπό ὀλική ἐκλειψη καί ὁ ἄνθρωπος - πρόσωπο μετασχηματίζεται σέ ἄτομο - ἀριθμό.

Ἡ μεταβολή τοῦ προσκυνητῆ ἀνθρώπου σέ κατακτητή προκαλεῖ - καί συντηρεῖ - τήν δεινή κρίση τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων στους καιρούς μας, κρίση τῆς φιλίας, τοῦ γάμου, κρίση τῆς οἰκογένειας. Τό ἐπίπεδο, ὀριζόντιο ἀντίκρουσμα τοῦ ἑαυτοῦ μας καί τοῦ ἄλλου σημαίνει μηδενιστική κατάφαση μιᾶς ζωῆς καί μιᾶς ἄσκοπης

πολυλειτουργίας, αναιτιολόγητης, παράλογης.

Ἐνῶ τό βάθος τῆς ὑπαρξης τοῦ προσκυνητῆ ἀνθρώπου τό προσπορίζουν οἰπροπάτορες μέσα στήν Ἱστορία, τό ὕψος τό χορηγεῖ ἐκεῖνος πού ἀγρυπνεῖ στήν κορυφή τοῦ κόσμου : ὁ ἀπερινόητος Θεός, ὁ κλειδοκράτορας τοῦ μυστηρίου τῆς Δημιουργίας. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ μέγας Ἄλλος, πού καλεῖ στήν ὑψωση τόν ἄνθρωπο σέ κάθε μετρητήστιγμή τοῦ χρόνου.

Ἄν ὅμως ὁ ἄνθρωπος δέν προσῆλθε στυ ζωή γιά νά προσκυνήσει τά ἱερά καί τά ὄσια, τότε δέν θά βιώσει μέ πληρότητα οὔτε τόν ἑαυτό του, οὔτε τούς ἄλλους, μήτε τόν Θεό. Τά θεϊκά Του ἴχνη λάμπουν παντοῦ μέσα στήν εὐκρατη νύχτα τῆς ταπεινοσύνης τοῦ ὄντος πού ὑπάρχει γιά νά δοξολογεῖ, ἀρκεῖ νά μποροῦμε νά τά διακρίνουμε.

Ἡ ζωή ὡς προσκύνηση φέρει τόν ἄνθρωπο σέ μιάν ἐκστατική ἰσορροπία τοῦ ὑπάρχειν σέ πλάτος, σέ βάθος, σέ ὕψος. Τόν καταλάμπει μέ τήν Χάρη, τόν εὐγενίζει ὡς ἐπισκέπτη, ὡς φιλοξενούμενο, καί τόν συνδέει ὀργανικά μέ τούς συνανθρώπους του καί μέ τόν Δημιουργό του. Αὐτή ἡ ἱερή συμφιλίωση ἀποκαλύπτει τήν μυστική, χαρμόσυνη ἀρμονία τῶν πάντων. Καί ὑψώνει πλέον τήν ζωή ὡς φιλοξενία καί ὡς πολύτιμο δῶρο. Τήν βίωσι αὐτῶν τῶν ἀληθειῶν σᾶς εὐχομαι κατά τήν νέα χρονιά πού ξεκινάει σήμερα.

Καλή Χρονιά, εὐτυχισμένη καί παραγωγική πνευματικά !

Μέ ὅλη μου τήν ἀγάπη

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ